

ที่ ปน ๐๐๒๓.๖/ว ๒๗๒๗

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
เทศบาลเมืองปัตตานี และเทศบาลเมืองตะลัน

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมควบคุมโรคว่า สถานการณ์โรค
ไข้เลือดออกในประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้น ข้อมูลจากรายงาน ๕๐๖ กองระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม -
๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ พบผู้ป่วยสะสม ๔๔,๓๘๗ ราย อัตราป่วย ๖๗.๑๒ ต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยสูงกว่า
ปีที่ผ่านมา ๑ เท่า ณ ช่วงเวลาเดียวกัน ผู้ป่วยเสียชีวิตยืนยันสะสม ๔๐ ราย อัตราป่วยตาย ร้อยละ ๐.๐๙
โดยอัตราป่วยตายสูงสุดในกลุ่มอายุ ๖๕ ปี ขึ้นไป การควบคุมยุงลายซึ่งเป็นพาหะนำโรคไข้เลือดออกจะช่วยลด
ความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรค โดยดำเนินงานตามมาตรการ ๓-๓-๑ ให้มีความครอบคลุมพื้นที่เสี่ยง
ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการใช้เครื่องพ่นสารเคมีเพื่อควบคุมยุงลาย จำเป็นต้องใช้เครื่องพ่นสารเคมีที่มีคุณสมบัติตาม
คำแนะนำขององค์การอนามัยโลก เพื่อให้การดำเนินงานควบคุมโรคมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด
จึงขอส่งคำแนะนำการเลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีควบคุมโรคติดต่อมาโดยยุงลาย ให้แก่หน่วยงานในสังกัดกรม
ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ในการนี้ จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นท้องถิ่นประชาสัมพันธ์คำแนะนำการเลือกใช้
เครื่องพ่นสารเคมีควบคุมโรคติดต่อมาโดยยุงลายทราบและใช้ประโยชน์ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสำเนา
หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๙.๓/ว ๓๕๒๗ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ และสามารถ
ดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี www.pattanilocal.go.th
หัวข้อ “หนังสือราชการ”

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการ สำหรับสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
อำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและพิจารณาดำเนินการด้วย

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่น และประสานงานท้องถิ่นอำเภอ

โทร. ๐๗๓-๓๓๖๐๔๔ ต่อ ๑๐๕

โทรสาร ๐๗๓-๓๓๖๕๘

☐ ผ.บ.ท.
☐ กง.บ.ถ.
☐ กง.ส.ส.
☐ กง.ว.
☒ กง.บ.ป.

สถ.จ. ชีตตานี
 รับที่ ๗๔๒๗
 วันที่ ๒๐ ส.ค. ๒๕๖๗
 เวลา ๑๓:๒๖

ที่ มท ๐๘๑๙.๓/ว ๗๕๒๗

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมควบคุมโรคว่า สถานการณ์โรคไข้เลือดออก
 ในประเทศไทยแนวโน้มสูงขึ้น ข้อมูลจากรายงาน ๕๐๖ กองระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗
 พบผู้ป่วยสะสม ๔๔,๓๘๗ ราย อัตราป่วย ๖๗.๑๒ ต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยสูงกว่าปีที่ผ่านมา ๑ เท่า
 ช่วงเวลาเดียวกัน ผู้ป่วยเสียชีวิตยืนยันสะสม ๔๐ ราย อัตราป่วยตาย ร้อยละ ๐.๐๙ โดยอัตราป่วยตายสูงสุด
 ในกลุ่มอายุ ๖๕ ปี ขึ้นไป การควบคุมยุงลายซึ่งเป็นพาหะนำโรคไข้เลือดออกจะช่วยลดความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของ
 โรค โดยดำเนินงานตามมาตรการ ๓-๓-๑ ให้ความครอบคลุมพื้นที่เสี่ยง ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการใช้เครื่องพ่น
 สารเคมีเพื่อควบคุมยุงลาย จำเป็นต้องใช้เครื่องพ่นสารเคมีที่มีคุณสมบัติตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก
 เพื่อให้การดำเนินงานควบคุมโรคมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด จึงขอส่งคำแนะนำการเลือกใช้เครื่องพ่น
 สารเคมีควบคุมโรคติดต่อโดยยุงลาย ให้แก่หน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏ
 ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 ประชาสัมพันธ์คำแนะนำการเลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีควบคุมโรคติดต่อโดยยุงลาย ให้แก่หน่วยงานในสังกัด
 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทราบและใช้ประโยชน์ต่อไป ทั้งนี้ สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
 นายจิรศักดิ์ แยกพงษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กองโรคติดต่อโดยแมลง กรมควบคุมโรค
 โทรศัพท์หมายเลข ๐๘ ๒๙๕๓ ๙๑๙๐ และสามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่ <https://shorturl.asia/tUuBO>
 หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

กองสาธารณสุขท้องถิ่น

กลุ่มงานป้องกันโรค

โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๔๐๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นางสาวรัตนารณ์ สองแก้ว

ว่าที่ร้อยตรีสันติ สาตร์ช่วง

ที่ สธ ๐๔๑๑.๖/๕๐๔๗

กรมควบคุมโรค

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

ทว กรกฎาคม ๒๕๖๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ ๖๕๙๑
วันที่ ๖ ส.ค. ๒๕๖๗
เวลา

กองสาธารณสุขท้องถิ่น
เลขรับ 2๗๕
วันที่ 6 ส.ค. 2567
เวลา 15.25

เรื่อง ขอส่งคำแนะนำสำหรับการเลือกใช้เครื่องฟนสารเคมีควบคุมโรคติดต่อ นำโดย

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำสำหรับการเลือกใช้เครื่องฟนสารเคมีควบคุมโรคติดต่อ นำโดย

ด้วยสถานการณ์โรคไข้เลือดออกในประเทศไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น ข้อมูลจากรายงาน ๕๐๖ กองระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ พบผู้ป่วยสะสม ๔๔,๓๘๗ ราย อัตราป่วย ๖๗.๑๒ ต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยสูงกว่าปีที่ผ่านมา ๑ เท่า ณ ช่วงเวลาเดียวกัน ผู้ป่วยเสียชีวิตยืนยันสะสม ๔๐ ราย อัตราป่วยตาย ร้อยละ ๐.๐๙ โดยอัตราป่วยตายสูงสุดในกลุ่มอายุ ๖๕ ปี ขึ้นไป การควบคุมยุงลายซึ่งเป็นพาหะนำโรคไข้เลือดออกจะช่วยลดความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรค โดยดำเนินงานตามมาตรการ ๓-๓-๑ ให้มีความครอบคลุมพื้นที่เสี่ยง ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการใช้เครื่องฟนสารเคมีเพื่อควบคุมยุงลาย จำเป็นต้องใช้เครื่องฟนสารเคมีที่มีคุณสมบัติตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก เพื่อให้การดำเนินงานควบคุมโรคมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

กรมควบคุมโรค ขอส่งคำแนะนำสำหรับการเลือกใช้เครื่องฟนสารเคมีควบคุมโรคติดต่อ นำโดย ยุงลาย ให้แก่หน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ทราบและใช้ประโยชน์ต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ มอบหมายให้นายจิรศักดิ์ แซกพงษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๙๕๓ ๙๑๙๐ เป็นผู้ประสานงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเผยแพร่ให้แก่งานในสังกัดนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปด้วย
จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิติ เทตานุรักษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมควบคุมโรค

กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง

โทร. ๐ ๒๕๔๐ ๓๑๔๔

โทรสาร ๐ ๒๕๔๑ ๘๔๒๒

คำแนะนำสำหรับการเลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีควบคุมโรคติดต่อมาโดยยุงลาย

เครื่องพ่นสารเคมีที่ใช้ในการควบคุมยุงลาย สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภท (ตามลักษณะการผลิตละอองสารเคมี) ได้แก่ Thermal fog generator และ Cold fog generator

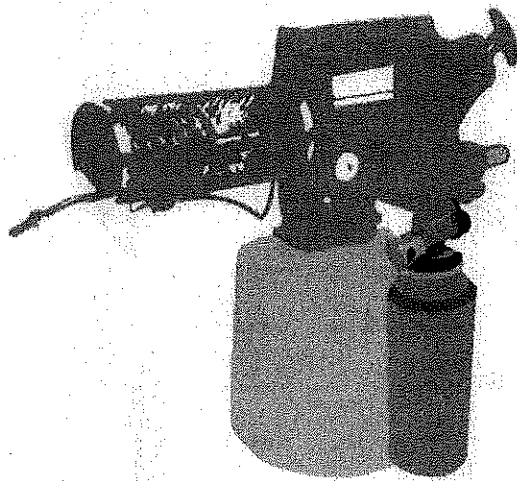
1.1 Thermal fog generator หมายถึง เครื่องพ่นสารเคมีที่ใช้พลังงานความร้อนจากการจุดระเบิดที่มีน้ำมันเบนซินเป็นเชื้อเพลิง เมื่อสารเคมีที่อยู่ในรูปน้ำมันผสมกับตัวทำละลาย ซึ่งเป็นน้ำมันดีเซลมากระทบกับความร้อนที่ปลายหัวพ่นสารเคมี สารเคมีจะเปลี่ยนสถานะจากของเหลวกลายเป็นไอ และเมื่อพ่นจากปลายท่อของเครื่องพ่นมากระทบกับอากาศเย็นภายนอกจะเกิดการควบแน่นกลายเป็นหมอกขาว จึงเป็นเครื่องพ่นที่ใช้ความร้อนช่วยในการแตกตัว สารเคมีที่ใช้ในการพ่นประเภทนี้จะมีค่าความเข้มข้นต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องพ่นแบบ Cold fog generator

1.2 Cold fog generator หมายถึง เครื่องพ่นสารเคมีที่ใช้พลังงานลมหรือแรงเหวี่ยงสลับสารเคมีให้แตกตัวออกเป็นละอองเล็กๆ สารเคมีที่ใช้ในการพ่นประเภทนี้มีความเข้มข้นสูง ใช้พ่นปริมาณน้อย ตัวทำละลายที่ใช้อาจจะใช้น้ำมันดีเซลหรือน้ำขึ้นอยู่กับรูปแบบของสารเคมีที่ใช้พ่น

ทั้งนี้ คุณสมบัติของเครื่องพ่นสารเคมีที่ใช้ในการควบคุมยุงลาย ควรมีค่าเฉลี่ยขนาดละอองสารเคมี (Volume Median Diameter: VMD) ไม่เกิน 30 ไมครอน ตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก และโดยมีเอกสารรับรองการทดสอบคุณสมบัติจากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันพบว่ามีผู้ใช้เครื่องพ่นมือถือขนาดเล็กชนิดอัดแก๊สในการควบคุมโรคไข้เลือดออก ซึ่งไม่มีผลการทดสอบค่าเฉลี่ยขนาดละอองสารเคมี (VMD) ตามที่กำหนด

กรมควบคุมโรค จึงขอให้หน่วยงานพิจารณาเลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีตามคำแนะนำดังกล่าวข้างต้น

ภาพประกอบตัวอย่าง เครื่องพ่นมือถือขนาดเล็กชนิดอัดแก๊ส

อ้างอิงจาก กองโรคติดต่อมาโดยแมลง กรมควบคุมโรค. (2564). คู่มือสารเคมีและเครื่องพ่นสารเคมีเพื่อควบคุมยุงพาหะนำโรค. เข้าถึงได้จาก <https://drive.google.com/file/d/1kU2d7cA78bAfm2OoxQOqXTbl0lCVI8bV/view>